

VEPA Käitumisoskuste Mäng

- **Loomisaasta:** 1969 (USA); 2014/2015 (Eesti)
- **Sihtgrupp:** noorem kooliiga (6-10 a)
- **Elluviimise keskkond:** haridusasutus
- **Elluviijad:** täiendusõppe läbinud õpetajad ja kooli töötajad, keda toetavad täiendusõppe läbinud mentorid
- **Ennetustegevus sisaldab:** täiendusõpet ja juhendmaterjale, info- ja õppematerjale kooli töötajatele ning lapsevanematele, mentori tuge, seiret
- **Ennetustasand:** universaalne ennetus
- **Märksõnad:** riskikäitumise ennetus, sotsiaalse emotsionaalse pädevuse arendamine, vaimse tervise probleemide ennetus, uimastiennetus

- **Eesmärk:** ennetada laste vaimse tervise ja käitumise probleeme, arendades laste eneseregulatsiooni ja sotsiaal-emotsionaalset pädevust ning luues hoolivat ja toetavat õpikeskkonda
- **Läbis Ennetuse teadusnõukogu hindamise:**
2022

- ● [Esmased tulemusnäitajad](#)
- ● [Teisesed tulemusnäitajad](#)
- ● [Info teistes andmebaasides](#)

Soovitud esmane mõju on vaimse tervise probleemide ärahoidmine ja vähenemine.

Esmaste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse enese või teiste raporteeritud hinnangutele kuni 12 aastat pärast tegevuse algust.

- ● Tuginedes üheteistkümnemele uuringule, sh Eesti [uuringule](#), oli ennetustegevust rakendanud klasside õpilastel **vähem vaimse tervise probleeme**, võrreldes metoodikat mitte kasutavate klasside õpilastega.

*Esmane tulemusnäitaja on ennetustegevuse mõju või toime uuringu peamine tulemusnäitaja.

Soovitud teisene mõju on riskikäitumise vähenemine, sotsiaal-emotsionaalse pädevuse, akadeemilise võimekuse ja suhete paranemine. **Teiseste tulemusnäitajate*** osas on tõendatud riskikäitumise vähenemine.

- ● Positiivset mõju on nähtud **õpilaste riskikäitumise vähenemisel**, sh alkoholi ja narkootiliste ainete tarvitamise ning riskeeriva seksuaalkäitumise vähenemisel (neli uuringut). Ennetustegevust rakendavates klassides õpetajad **tunnustavad õpilasi rohkem ja kasutavad vähem noomimismeetodit** (üks uuring), suureneb **keskkoolilõpetajate arv** (üks uuring).
- ● **Mõju ei ole nähtud** sotsiaal-emotsionaalse pädevuse paranemisel, eakaaslastega suhetes (üks uuring), lugemissooritusel ja lugemisoskusel (neli uuringut).
- ● Õpetajate enesetõhususe tulemused on kahe uuringu põhjal vastukäivad.

*Teisene tulemusnäitaja on muu tulemusnäitaja, mille vastu huvi tuntakse.

- ● [Xchange](#): "Beneficial" (5/5)

- [Grüne Liste Prävention](#): "Level 3: effectiveness proven" (4/4)
- ● [Blueprints](#): "Promising" (1/3)
- ● [Early Intervention Foundation](#): "3+: short-term positive impact" (4/5)
- ● [Pewtrust](#): "Highest rated" (6/6)

****Iga andmebaas kasutab erisugust hindamissüsteemi ja tasemeid.**

Ettepanekud uurimiseks: uurida, **kuivõrd mentorid omandavad õpitud teadmised** ja kuidas mentori teadmised kanduvad üle õpetajatele. Uurida, **kuidas õpetajad mõistavad metoodika mõjumehhanisme**. Hinnata **metoodika mõju autonoomsele motivatsioonile ja võimekususkumustele**.

Ettepanekud kasutamiseks: [Ennetuse teadusnõukogu](#) soovitab Eestis **ennetustegevust kasutada**, sest tagatud on ennetustegevuse kavakohane elluviimine ja regulaarne seire ning mõju on uuringutes hästi tõendatud.
